

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 154-1894)

Originalt emne

Fæstevirksomhed

Uddrag fra byrådsmødet den 19. april 1894 - side 7

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 154-1894)

Fra det i Mødet den 15de marts under Sag Nr. 103/94 nedsatte Udvalg forelaa der saalydende Indstilling af 17de d. M.:

"Efter at Lov Nr. 17 af 23de Februar d. A. har ophævet Bestemmelsen i Lov om Fæstevirksomhedens Ordning af 1ste April 1891 om, at der i Købsteder med mere end 6000 Indbyggere ikke maa gives Bevilling til Fæstevirksomhed, der omfatter baade mandlige og kvindelige Tyender eller Arbejdere, maa de af Byraadet den 28de maj 1891 vedtagne, af Justitsministeriet den 29de Juni f. A. stadfæstede Regler for Fæstevirksomheden i Aarhus (se Till. til Byraadsforh. S. 57) underkastes nogle Ændringer, nemlig: i § 1, hvor formentlig de 2 sidste Punktnummer bør udgaa, og i § 2, hvor 2det Punktum kan udgaa.

Fæstemand Bétack har endvidere i disse Regler foreslaaet nogle Ændringer, som ikke i forbindelse med ovennævnte Lovforandring. Efter at have taget hans Forslag under Overvejelsen, skulle vi anbefale, at i § 3, 2det Stykke, de 2 sidste Linier udelades som overflødige paa Grund af samme §'s sidste Stykke;

at i § 6 nr. 7 Ordet " Skaffes " forandres til "Søges Fæstemandens Hjælp til at skaffe", idet det kan være ubilligt, at en Fæstemand, der har havt Udlæg til Porto, Rejsepenge m. v., efter en Husbonds Begæring at søge Tyende, f. Cks. fra Udlandet, ikke skal have disse udlæg dækkede, saafremt Husbonden af Fæstemanden utilregnelige Grunde ikke faar det

paagældende Tyende;

at den i § 6 sidste Stykke fastsatte Betaling ændres og forhøjes noget, saaledes at der efter Ordene "erlægges herfor" tilføjes "i Indskrivning 1 Kr. og naar Bortsætning sker endvidere", at "3 Kr." forandres til "1-5 Kr." og "4 kr." til "3-8 Kr, hvorhos tilføjes "alt i Forhold til den aftalte Løn".

Iøvrigt mene vi ikke, at der er Grund til at foretage Forandringer i Reglerne.

Fra Fæstemændene Betach og Koch foreligger Andragender om at maatte faa Bevilling til fremtidig at bortfæste Kvinder i Forening med deres tidligere Beviling, og efter at ovennævnte Lov af 23de Februar d. A. er udkommen, bør dette formentlig ikke afslaas.

Det kan imidlertid ikke overse, at de 2 Fæsteforretninger for Kvinder derved udsættes for at lide noget Tab i Indtægter, og der foreligger da ogsaa fra Indehaverinden af den ene af disse Forretninger, Fru Bøwing Dahl, Andragende om at faa Bevilling til tillige at bortfæste mandligt Tyende, hvilket Andragende vi dog ikke kunne anbefale at imødekomme, da det næppe vil være rigtig, at Kvinder faa en saadan Bevilling. Derimod tillade vi os at indstille, at der gives hendes Mand, der ogsaa søger om Bevilling til at bortfæste Mænd, og tidligere har drevet Fæstevirksomhed, den dertil fornødne Bevilling. Iøvrigt er der for Tiden formentlig Anledning til at forsøge Tallet paa Fæstevirksomheder."

Denne Indstilling tiltraadtes, hvorpaa der under 21de April blev tilskrevet Justitsministeriet med Andragende om at approbere de i Fæstereglerne foreslaaede Forandringer.

I Skrivelse af 4de Maj til Aarhus Stiftamt, af kommunikeret Byraadet den 9de f. M., meddelte Justitsministeriet, at medens det iøvrigt intet fandt at erindre imod de af Byraadet fremsatte Forslag og derhos vilde være villig til at godkjende nogen Forhøjelse af de i Reglernes § 6, sidste Stykke, fastsatte Takster, kunde Ministeriet dog ikke anse det for rigtigt, at Indskrivningsgebyret for de der omhandlede Tilfælde sættes højere end til 50 Øre, ligesom det ogsaa udtalte, at Reglerne burde indeholde nærmere Forskrift om Forholdet imellem vedkommende tjenendes Indtægt og Fæstemandens Betaling en foreslaaet.

Efter Forslag af Udvalget vedtog Byraadet i Mødet den 24de maj at svare, at da Forretningerne ved at bortfæste de i § 6, sidste Stykke omhandlede tjenende (Forvaltere, Mejersker m.v.) maa antages i mange Tilfælde at skaffe Fæstemanden ikke lidet Arbejde og Ansættelsen af disse Personer ofte sker for et længere Tidsrum, maatte Byraadet vedblivende være tilbøjelig til at antage, at et Indskrivningegebyr af 1 Kr. i disse Tilfælde

ikke var for højt, hvorfor man henstillede, om Ministeriet ikke vilde gaa ind derpaa. Hvad derimod angik de øvrige af Ministeriet foreslaaede Ændringer, sluttede Byraadet sig til samme.

I Overensstemmelse hermed blev der derpaa under 25de Maj tilskrevet Aarhus Stiftamt det fornødne, hvorpaa Justitsministeriet ved Skrivelse til nævnte Stiftamt af 11te Juni 1894 approberede de saaledes vedtagne Ændringer i Fæstereglerne.

Disse ere i den ny Skikkelse optagne i Tillægget.

Det bemærkes derhos, at der i Medfør af Byraadets foranstaaende Vedtagelse under 7de Juli 1894 er udfærdiget de fornødne Bevillinger for Fæstemændene J.I.Bétad og L. Rock til i Forbindelse med deres tidligere Virksomhed som Fæstemænd for mandlige Tyender eller Arbejdere endvidere at drive saadan Virksomhed for kvindelige Tyender eller Arbejdere samt for Anton Bøwing Dahl til at drive Fæstevirksomhed for mandlige Tyender eller Arbejdere.